

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Kredilerini ve çeklerini çeşitli nedenlerle ödeyemeyip Merkez Bankası'nın kara listesine girenlere müjde. Covid-19'un yarattığı ağır ekonomik koşullar dikkate alınarak yapılandırma kanununa sicil affı da dahil edildi...

Yeni sicil affı yürürlüğe girdi

ÇEŞİTLİ sebeplerden ötürü kredisini, kredi kartı borcunu ve çekini ödeyemeyenlerin yeni bir kredi talepleri durumunda başvuruları her defasında kara listeye takılıyordu. Finans kuruluşları bu durumdaki kişilerin ödemelerini yapma alışkanlığının bulunmadıklarını düşünerek bu kişilere çek karnesi, kredi ya da kredi kartı vermekten imtina ettiler. Beklenen sicil affı, kara listelere girmiş olan kişilerin isimlerinin bu listeden kaldırılması anlamına geliyor. Kredi sicilinin bozuk olan ve bu yüzden ve Merkez Bankası'nın kara listesine girenlerin sayısı pandemide arttı. Uzun süredir beklenen bu sicil affı nihayet 9 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un 13'üncü maddesiyle eklenen Geçici Madde ile aşağıdaki şekilde yürürlüğe girdi.

YASAL DÜZENLEME YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

22/1/2009 tarihli ve 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edildi.

"Geçici Madde 3 (1) Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 20/5/2021 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin 5411 sayılı Kanunun ek birinci maddesi hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2021 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmaz. (2) Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların birinci fıkraya hükmü uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz."

Görüldüğü üzere, Covid-19'un yarattığı ekonomik sorunlar da dikkate alınarak, uzun zamandır beklenen kapsamlı "vergi barışı" düzenlemesini içeren Kanun'a eklenen sicil affı 9 Haziran 2021 itibarıyla yürürlüğe girmiş oldu. Sicil sorunu olanların, borçlarını 31/12/2021 tarihine kadar ödemeleri veya

yapılandırmaları halinde kara listede yer alan sicilleri silinmiş olacak.

ÇEK İBRAZ YASAĞI SONA ERDİ

Pandemide uygulanan kısıtlamalar sebebiyle çeklerin bankalara ibrazı ile icra iflas takipleri 31 Mayıs 2021 tarihine kadar durdurulmuştu. Buna göre ibraz süresi 30 Nisan ile 31 Mayıs olan çekler 31 Mayıs'a kadar ibraz edilemeyecekti. Ancak bu çeklerin ibraz edilmesi ve karşılığının bulunması halinde ödeme yapılacaktı. Karşılığının bulunmaması veya kısmen bulunması halinde ise 'karşılıksızdır' işlemi yapılmayacaktı. Bu tarihler arasında ibraz edilmeyen veya ibraz edildiği halde karşılıksızdır işlemi yapılmayan çekler 1 Haziran 2021'den itibaren süreleri içinde ibraz edilebilecek. Özetle, çekte ibraz yasağı bitti ve normal süreç tekrar yürürlüğe girdi.

30/4/2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7226 sayılı Kanunun geçici üçüncü maddesi ile Covid-19 ile mücadele kapsamında ülke genelinde uygulanan kısıtlamalar dikkate alınarak hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, tam kapanma ile birlikte ticari hayatta meydana gelecek yavaşlamanın tacir ve esnaf bakımından olası olumsuz etkilerini azaltabilmek için borçlunun ödeme günü 30/4/2021 ile 31/5/2021 tarihleri arasında denk gelen borçlarını 1/6/2021 tarihinden sonra ödeyebilmesine de imkân sağlandı. Buna göre,

a) İbraz süresinin son günü, 30/4/2021 ile 31/5/2021 tarihleri arasında isabet eden çeklerin, belirtilen tarihler arasında bankaya ibraz edilmesi halinde, çek hesabı sahibinin hesabında çekin karşılığının bulunması kaydıyla çek bedelinin ödenmesi gerekiyor.

b) İbraz süresinin son günü, 30/4/2021 ile 31/5/2021 tarihleri arasında isabet eden çeklerin, belirtilen tarihler arasında bankaya ibraz edilmesi ve çek hesabı sahibinin hesabında çekin karşılığının bulunmaması halinde, 1/6/2021 tarihinden önce 5941 sayılı Çek Kanunu kapsamında karşılıksızdır işlemi yapılması, 1/6/2021 tarihinden sonra ise söz konusu çeklerle ilgili gerekli işlemler yapılabilecek.

Sonuç olarak uygulamaya 31/05/2021 tarihinde son verilmiş olmakla birlikte, özellikle çek alacaklısının yaşadığı hak kaybı nedeniyle konunun hukuki ve ticari boyutuyla tartışması devam ediyor. Pandemi kapsamında, bundan böyle getirilecek yeni kısıtlamalar veya koruma tedbirlerinde tarafları veya kayıpları dikkate almakta fayda bulunuyor.